

21 Οκτωβρίου 1422

Κάρολος ο Τρελός

Ο τελευταίος των Καπετιδών, ο Κάρολος Δ' ο Ωραίος, πέθανε χωρίς να αφήσει αγόρι κληρονόμο. Οι εθνικές συνέδοι της Γαλλίας (στα 1322 και στα 1328) είχαν κηρύξει τις γυναίκες ανίκανες για το βασιλικό αξίωμα. Με τους απογόνους τους να μην έχουν δικαίωμα στον θρόνο, αν δεν κατάγονταν από βασιλιά. Για τον λόγο αυτόν, στον γαλλικό θρόνο ανέβηκαν οι Βαλουά.

Οι Άγγλοι είχαν κάθε συμφέρον να βλέπουν τα πράγματα αλλιώς. Και ο βασιλιάς τους, Εδουάρδος Γ' (1312-1377) καταγόταν από τον οικο των Καπετιδών, σε ευθεία αλλά γυναικεία γραμμή. Κατά τα αγγλικά ισχύοντα, ο γαλλικός θρόνος του ανήκε από τη στιγμή που πέθανε ο Κάρολος Δ'. Απαίτησε τα «δικαιώματά του».

Ο Φίλιππος Στ' Βαλουά δεν είχε καμιά όρεξη να χάσει τον θρόνο του. Απάντησε ζητώντας να του δοθεί και η περιοχή της Γκιγιέν. Οι μάχες ξεκίνησαν στα 1337 και κράτησαν πάνω από εκατό χρόνια. Ήταν ο εκατονταετής πόλεμος, όπως αποκλήθηκε. Με τους λαούς Γαλλίας και Αγγλίας να γίνονται θύματα των τρεχόντων βασιλιάδων τους, απλά και μόνο επειδή της Αγγλίας ήθελαν και το στέμμα της Γαλλίας και οι της Γαλλίας δεν το έδιναν.

Ο πόλεμος συνεχιζόταν, όταν ο Φίλιππος πέθανε, έχοντας χάσει το Καλαί (3 Αυγούστου του 1347). Τον διαδέχτηκε ο Ιωάννης Β' ο Καλός. Ο Εδουάρδος 3^{ος} της Αγγλίας τον νίκησε στο Πουατιέ (1356) και τον αιχμαλώτισε. Τον φυλάκισε στον Πύργο του Λονδίνου.

Ό,τι έχασε ο πατέρας του, το ξαναπήρε πίσω ο από το 1364 βασιλιάς της Γαλλίας Κάρολος 5ος ο Σοφός (1337 - 1380) που πρόλαβε, πριν να πεθάνει, να προχωρήσει σε επιτυχημένες οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Άφησε, όμως, στο θρόνο τον γιο του, Κάρολο Στ' τον Τρελό,

στη διάρκεια της βασιλείας του οποίου (1380 - 1422) η Γαλλία έχασε τα πάντα.

Οι δούκες της Βουργουνδίας και της Αυρηλίας (Λορένης) ξεσηκώθηκαν διεκδικώντας τον θρόνο της Γαλλίας καθένας για δικό του λογαριασμό. Ο πόλεμος με τους Άγγλους συνεχιζόταν παράλληλα με την εμφύλια διαμάχη. Σ' αυτή την παλαβή κατάσταση βρισκόταν η Γαλλία όταν έφτασε στο Παρίσι ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου, Μανουήλ, ζητώντας βοήθεια στην προσπάθειά του να αντιμετωπίσει τους Οθωμανούς. Φυσικά και τον αγνόησαν.

Ο Ερρίκος Ε' (1387 - 1422) της Αγγλίας εκμεταλλεύτηκε την κατάσταση, νίκησε τον Κάρολο Στ' στο Αζενκούρ (1415), κυριεύσε το Παρίσι, συμμάχησε με τον δούκα της Βουργουνδίας κι αναγνωρίστηκε, με συνθήκη (του Τρουά, 1420), διάδοχος του Καρόλου του Τρελού στον θρόνο της Γαλλίας.

Στα 1422, πέθαναν και οι δυο: Και ο Ερρίκος Ε' της Αγγλίας και ο Κάρολος Στ' της Γαλλίας που άφησε την τελευταία του πνοή στις 21 Οκτωβρίου 1422. Ο γιος του Ερρίκου Ε' της Αγγλίας, Ερρίκος Στ', ήταν ενός έτους όταν κληρονόμησε και τους δύο θρόνους με επιτρόπους τους δούκες Μπέντφορντ (για τη Γαλλία) και Γκλόστερ (για την Αγγλία). Αυτή τη φορά, η Γαλλία ενώθηκε με την Αγγλία. Για λίγο.

Την ίδια χρονιά, ο 19χρονος δελφίνος Κάρολος Ζ' (γιος του ΣΤ') περίπου το είχε πάρει απόφαση πως δε θα έβλεπε θρόνο και φρόντιζε να γλεντά τη ζωή του, αφήνοντας τους Γάλλους να χάνουν τις μάχες, τη μια μετά την άλλη. Όμως, η μοίρα του επιφύλασσε τη Ζαν ντ' Αρκ (βλ. 30.5.1431).

1805: Στ' ανοιχτά του ακρωτηρίου Τραφαλγκάρ, ο ναύαρχος του αγγλικού στόλου Οράτιος Νέλσον καταναυμαχεί τον ενωμένο γαλλοϊσπανικό στόλο αλλά πεθαίνει από τραύμα. Είχε γεννηθεί το 1758.

1934: Τα κομμουνιστικά στρατεύματα της Κίνας, υπό την καθοδήγηση του Μάο Τσε Τουνγκ, επιχειρούν να ξεφύγουν απ' τον Εθνικό Στρατό του Τσιάνγκ Κάι Σεκ που τα είχε περικυκλώσει στην επαρχία Τζιάνγκξι. Η «Μεγάλη Πορεία» από τις εχθρικές περιοχές προς την Γιάναν, 6000 μίλια (9.600 χμ) στον Βορρά, διάρκεσε έναν χρόνο κι ολοκληρώθηκε στις 20 του επόμενου Οκτωβρίου.

1938: Μετά από πολύμηνο βομβαρδισμό, οι Ιάπωνες κυριεύουν την κινεζική πόλη Καντόνα.

1944: Στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, αμερικανικά στρατεύματα κυριεύουν το Ααχεν. Ήταν η πρώτη αξιόλογη γερμανική πόλη που έπεσε στα χέρια των Συμμάχων.

1950: Κινεζικές δυνάμεις ξεκινούν την κατάληψη του Θιβέτ.

1969: Ο Βίλι Μπραντ εκλέγεται καγκελάριος της Δυτικής Γερμανίας ως ηγέτης του Σοσιαλδημοκρατικού κόμματος (FDP).

Ηνωμένες Πολιτείες κι όταν επέστρεψε στην Πετρούπολη, εργάστηκε στο εργοστάσιο του πατέρα του που κατασκεύαζε τον εξοπλισμό του ρωσικού στρατού στον Κριμαϊκό πόλεμο. Όταν όμως ο πόλεμος τελείωσε, η επιχείρηση κατέρρευσε. Η οικογένεια επέστρεψε στη Σουηδία.

Ο Άλφρεντ έστησε εργοστάσιο εκρηκτικών και προσπάθησε να βρει τρόπους μεταφοράς και χρήσης της νιτρογλυκερίνης που ο πατέρας του είχε εφεύρει αλλά είχε αποδειχτεί εξαιρετικά επικίνδυνη. Το 1875 κατάφερε να εισάγει την νιτρογλυκερίνη στον νιτροβάμβακα και να κατασκευάσει την δυναμίτιδα και το 1888 την άκαπνη πυρίτιδα. Έγινε πάμπλουτος. Όμως η καταστροφική δύναμη των εφευρέσεων, τόσο του πατέρα του (νιτρογλυκερίνη, υποβρύχιες βόμβες κ.ά.) όσο και των δικών του, τον είχε τρομάξει. Πεθαίνοντας στις 10 Δεκεμβρίου 1896, άφησε κληροδότημα 1.700.000 αγγλικών λιρών για να βραβεύονται ειρηνικά έργα. Στη φυσική, τη χημεία, τη φυσιολογία και ιατρική, τη λογοτεχνία και την ειρήνη. Τα πρώτα βραβεία δόθηκαν το 1901 και από τότε απονέμονται κάθε χρόνο, με εξαίρεση τις χρονιές των δύο παγκοσμίων πολέμων. Από το 1968, η τράπεζα της Σουηδίας πρόσθεσε και έκτο βραβείο νόμπελ, αυτό για την οικονομία. Ξεκίνησε να απονέμεται το 1969.

1520: Ο Φερδινάνδος Μαγγελάνος ανακαλύπτει το Στενό των 10.000 παρθένων, το «Στενό του Μαγγελάνου», όπως έμεινε γνωστό, κάνοντας εφικτό το πέρασμα από τον Νότιο Ατλαντικό στον Νότιο Ειρηνικό.

1825: Για πρώτη φορά, επίσημη εφημερίδα της κυβέρνησης, το πέμπτο φύλλο της «Γενικής Εφημερίδος της Ελλάδος» όπως ονομαζόταν, δημοσιεύει ένα ποίημα. Είναι ο «Ύμνος εις την Ελευθερίαν» του Διονύσιου Σολωμού που το απαρτίζουν 158 στροφές, 638 στίχοι.

1879: Ο Τόμας Άλβα Έντισον δοκιμάζει για πρώτη φορά με επιτυχία στο εργαστήριό του στο Νιου Τζέρσεϊ, τον ηλεκτρικό λαμπτήρα: Έμεινε αναμμένος πάνω από 13 ώρες.

1912: Γεννιέται στην Ουγγαρία ο Βρετανός μαέστρος σερ Τζορτζ Σόλτι.

1915: Πραγματοποιείται η πρώτη απευθείας υπερατλαντική συνομιλία με ραδιοτηλέφωνο μέσω της Αμερικανικής Τηλεφωνικής και Τηλεγραφικής Εταιρίας από το Άρλινγκτον της Βιρτζίνια, προς το Παρίσι.

1923: Ανοίγει το πρώτο πλανητάριο στο Μουσείο Ντόιτσε του Μονάχου.